

Bewijslast

Michael Connelly bij Boekeriej:

<i>Tunnelrat</i>	<i>De herziening</i>
<i>Betonblond</i>	<i>Het recht om te zwijgen</i>
<i>Nachtgoud</i>	<i>De val</i>
<i>De laatste coyote (Hartzuur)</i>	<i>De zwarte doos</i>
<i>De dichter</i>	<i>De interne jury</i>
<i>Kofferdood</i>	<i>Brandhaard</i>
<i>Bloedbeeld</i>	<i>Over de grens</i>
<i>Spoordood</i>	<i>De keerzijde</i>
<i>Maanstand</i>	<i>De nachtploeg</i>
<i>Donkerder dan de nacht</i>	<i>Twee soorten waarheid</i>
<i>Stad van beenderen</i>	<i>In de stilte van de nacht</i>
<i>De jacht</i>	<i>Het nachtvuur</i>
<i>Verloren licht</i>	<i>Een gewaarschuwd man</i>
<i>Stroomversnelling</i>	<i>De wet van de onschuld</i>
<i>Slotakkoord</i>	<i>Het holst van de nacht</i>
<i>De Lincoln-advocaat</i>	<i>Woestijnnacht</i>
<i>Echo Park</i>	<i>Eerherstel</i>
<i>Blind vertrouwen</i>	<i>Wachtstand</i>
<i>Het laatste oordeel</i>	<i>Nachtschade</i>
<i>Ongrijpbaar</i>	<i>Bewijslast</i>
<i>Tweede leven</i>	

Michael Connelly

Bewijslast

Mickey Haller werkt samen met journalist Jack McEvoy om een AI-bedrijf aan te klagen voor moord.

Vertaald door Mylène Delfos en David Orthel

Citaten uit Shakespeares *Romeo and Julia* (p. 234) zijn overgenomen uit de vertaling van Gerrit Komrij.

ISBN 978-90-492-0868-4

ISBN 978-94-023-2756-4 (e-book)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *The Proving Ground*

Vertaling: Mylène Delfos en David Orthel

Omslagontwerp: Johannes Wiebel – Punchdesign

Omslagbeeld: © stock.adobe.com en Dreamstime.com

Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2025 Hieronymus, Inc.

© 2025 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Voor Daniel Daly en Roger Mills,
voor twintig jaar lang geduldig vragen beantwoorden

We voeren een race tegen de klok om de kinderen van ons land te beschermen tegen de gevaren van AI. Sterker nog, de bressen zijn al in de spreekwoordelijke stadswallen geslagen.

Dit is het moment om in actie te komen.

– National Association of Attorneys General,
6 september 2023

DEEL EEN

DE KOOI

1

Voor sommigen is het een podium. Een plek waar een zorgvuldig choreografeerd toneelstuk wordt opgevoerd. Voor anderen is het een schaakpartij, met zetten die weken en soms maanden van tevoren zijn bedacht en gerepeteerd. Waar niets aan het toeval wordt overgelaten. Waar één verkeerde zet ernstige en onontkoombare gevolgen kan hebben. Waar het opgetrommelde publiek met zijn onuitgesproken vooroordelen en minachting zwijgend voor rechter speelt.

Zo heb ik het zelf nooit bekeken. Voor mij is het het *octagon*, de achthoekige kooi waar meedogenloze mixed-martial-artsgevechten worden gehouden. Twee gaan erin; één stapt er als overwinnaar uit. Niemand komt ervan af zonder kleerscheuren, of zonder dat er bloed is gevloeid. Dat is hoe ik de rechtszaal zie.

De hoorzitting vandaag was een civiele zaak, al was de benaming ‘civiel’ behoorlijk misplaatst. Er was weinig wellevends aan dit hele conflict. Randolph tegen Tidalwaiv Technologies LLC was een van die zeldzame zaken waarbij wat er op het spel stond veel verder reikte dan de muren van deze rechtszaal of de jurisdictie van de federale rechtbank voor het centrale district Californië. Hier werd gestreden voor de toekomst van ons allemaal – althans, dat was hoe ik het bepleitte.

Het was een voorlopige hoorzitting voor rechter Margaret Ruhlin. Ik kende haar nog uit de tijd dat ze strafpleiter was, toen ze nog gewoon Peggy Ruhlin heette en na het werk op de rechtbank regelmatig in café Redbird te vinden was. Nu was ze als oudgediende een zeer gerespec-

teerd rechter, die nog onder Obama benoemd was. Ze had de argumenten van beide partijen verzameld en probeerde te voorkomen dat het een slepende zaak zou worden, door aan te sturen op een snelle oplossing. Daar was ik ook voorstander van, maar de advocaten aan de andere tafel, de gebroeders Mason, wilden niets liever dan de rechtszaak nog een paar maanden voor zich uit schuiven. Tidalwaiv stond te koop en de aandeelhouders hoopten dat ze opgeslokt zouden worden door een van de bigtechbedrijven. De drie m's gingen rond: Microsoft, Meta en Musk. Dit proces en de uitkomst ervan zou voor hen het verschil betekenen tussen miljoenen en miljarden.

Ik zou er alles aan doen om te voorkomen dat ze de zaak zouden vertragen. Tidalwaiv had meer dan twaalf terabytes aan stukken ingediend – uitgeprint letterlijk genoeg om de wanden van een heel pakhuis met archiefdozen te kunnen bekleden. Maar wat er in die duizenden en duizenden pagina's van belang was, was zo zwaar gecensureerd dat de documenten zo goed als onbruikbaar voor me waren geworden. Ik moest erachter zien te komen wat ze op die pagina's probeerden te verbergen, want anders zou ik de grootste zaak van mijn leven weleens kunnen verliezen.

De rechter zat geduldig te wachten tot ik zou reageren op een van de twee broertjes Mason, die was opgestaan en betoogd had dat het weglakken noodzakelijk was omwille van de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten in de uiterst competitieve wereld van de generatieve kunstmatige intelligentie. Hij zei dat de informatie die mij werd ontzegd deel uitmaakte van de sleutels tot het koninkrijk. En die zouden ze niet zomaar uit handen geven.

'Meneer Haller,' spoorde de rechter me aan. 'Uw reactie, graag.'

'Ja, edelachtbare,' zei ik.

Volgens het protocol van de rechtszaal stond ik op en liep naar de lessenaar die tussen de tafel voor de eiser en die voor de gedaagde in stond.

‘Edelachtbare, de verdediging is een rookgordijn aan het optrekken,’ begon ik. ‘We hebben het hier niet over de sleutels van het koninkrijk. We hebben het over essentieel bewijs dat wordt achtergehouden, omdat het bezwarende informatie bevat, zoals de heer Mason zelf heel goed weet. Het ondersteunt de zaak van de eiser. Het product van Tidalwaiv heeft een gemakkelijk te beïnvloeden jongeman aangespoord het pistool van zijn vader mee naar school te nemen en –’

‘Meneer Haller,’ onderbrak de rechter me. ‘U hoeft uw rechtsvorde- ring niet in elk bezwaar te herhalen. De media die u hier vandaag hebt uitgenodigd zullen dat ongetwijfeld op prijs stellen, maar de rechtbank doet dat niet.’

De rechter gebaarde naar de voorste rij van de tribune, waar de pers schouder aan schouder was vertegenwoordigd. Camera’s en opname- apparatuur waren in de rechtszaal niet toegestaan, dus moesten alle ver- slaggevers, zelfs de mensen van tv, hun toevlucht nemen tot handmati- ge aantekeningen. Aan het einde van de rij zat een rechtbanktekenaar die ondergetekende zat te schetsen voor CNN. Pen en papier leken hope- loos verouderd in deze wereld waar de elektronische media, samen met hun handlangers van de kunstmatige intelligentie en het internet, de macht hadden.

‘Dank u, mevrouw de rechter,’ zei ik. ‘Het punt is dat het in deze zaak draait om veiligheidshekken. Tidalwaiv claimt dat zij de nodige maatre- gelen hadden genomen, maar ze willen die niet laten zien omdat ze zo- genaamd beschermd zijn. Dat gaat er bij mij niet in, edelachtbare. De eiser heeft het recht om te begrijpen hoe die door kunstmatige intelli- gente gegenereerde creatie van Tidalwaiv over die hekken heeft kunnen springen om een puber te vertellen dat het oké was om mensen neer te gaan schieten.’

De Masons sprongen eendrachtig op om bezwaar te maken. Ze zaten alleen aan de tafel van de verdediging; hun cliënt had ervoor gekozen niemand af te vaardigen voor deze voorlopige schermutselingen.

De tweeling hield ruggespraak, waarna Marcus ging zitten zodat Mitchell hun argument kon bepleiten.

‘Edelachtbare, de advocaat van de eiser schetst opnieuw een verkeerd beeld van de feiten en bewijzen,’ zei hij. ‘Hij richt zich tot de media, niet tot de rechtbank.’

Ik stond nog achter de lessenaar en gaf hem lik op stuk.

‘Hoe kunnen we de feiten en bewijzen kennen als we niet volledige inzage in de stukken krijgen?’ vroeg ik met gespreide handen.

Ruhlin stak haar handen op om me het zwijgen op te leggen.

‘Genoeg,’ zei ze. ‘Meneer Mason, komt u naar de lessenaar.’

Ik nam mijn plaats weer in naast mijn cliënt, Brenda Randolph. De tranen liepen haar over de wangen. Alles wat haar in de rechtszaal aan haar vermoorde kind deed denken, maakte haar aan het huilen. Dat deed ze niet voor de show. Ik had haar niet geïnstrueerd. Het was een oprecht gevoel van verlies en rouw, dat nooit over zou gaan, wat er ook nog in het proces zou gebeuren. Ik boog me naar haar toe en legde een troostende hand op haar arm. Ik moest mijn aandacht bij de rechter en mijn opponenten houden, maar ik wist hoe zwaar dit soort momenten waren en dat het, naarmate het proces vorderde, alleen maar moeilijker voor haar zou worden.

‘Meneer Mason, de rechtbank is geneigd de heer Haller in deze zaak te volgen,’ zei Ruhlin. ‘Hoe stelt u voor dat we deze kwestie rechtzetten? Hij heeft recht op volledige inzage.’

‘Dat kan niet, edelachtbare,’ antwoordde Mitchell Mason vanachter de lessenaar. ‘In plaats van onze bedrijfseigen technieken, programma-tuur en methoden prijs te geven, hebben we de eiser een genereuze schikking aangeboden, maar die is afgewezen, zodat de raadsman van de eiser door kan gaan met zijn praatjes voor de bühne met compleet ongefundeerde beweringen en –’

‘Laat me u hier even onderbreken, meneer Mason,’ zei de rechter. ‘Elke eiser heeft recht op een openbare behandeling van zijn zaak. We

gaan hier nu niet oordelen over de afwegingen om deze zaak al dan niet te schikken.’

‘Dan, edelachtbare,’ reageerde Mason, ‘zullen we ons graag onderwerpen aan een door de rechtbank aan te stellen derde-deskundige, die de stukken kan beoordelen en besluiten wat er ter inzage beschikbaar kan worden gesteld en wat er weggelakt mag blijven vanwege de intellectuele-eigendomsrechten.’

Nu kwam ik overeind om te protesteren, maar de rechter negeerde me.

‘In het licht van de consequenties die dat heeft voor de agenda van de rechtbank zal ik dat aanbod met enige aarzeling overwegen,’ zei Ruhlin. ‘Maar nu wil ik verder met ons volgende punt. Meneer Mason, u –’

‘Edelachtbare,’ onderbrak ik. ‘Mag ik voordat we verdergaan nog reageren op het voorstel van de verdediging om een derde-deskundige in te schakelen?’

‘Ik weet wat uw reactie zal zijn, meneer Haller,’ zei Ruhlin. ‘U maakt bezwaar omdat u deze zaak wilt laten voorkomen. Als u wilt, mag u uw bezwaar elektronisch indienen, dan zal ik dat in mijn afwegingen meenemen voordat ik uitspraak doe. Maar nu wil ik even door. De verdediging heeft verzocht één persoon uit de voorlopige getuigenlijst van de eiser te schrappen. Dit betreft Rikki Patel, een voormalig werknemer van de gedaagde, Tidalwaiv. Meneer Mason, wilt u uw verzoek voor de goede orde toelichten?’

Mitchell Mason droeg een blauw-zwart Armani-kostuum en zijn kenmerkende gedessineerde gilet, dat het powerpak compleet maakte. Hij had goed gekapt kort bruin haar en een kortgeknipt baardje, waarin net wat gedistingeerd grijs doorschemerde. Zo kon ik ze uit elkaar houden. Mitchell was die met de baard. De baardloze was Marcus.

‘Jawel, edelachtbare,’ zei Mitchell. ‘Zoals in het verzoek vermeld staat, is de heer Patel een voormalig werknemer van Tidalwaiv, die bij zijn vertrek bij zijn werkgever een geheimhoudingsovereenkomst heeft ondertekend, waarvan een kopie bij het verzoek is gevoegd. Edelachtba-

re, dit is niets meer dan een poging van de eiser om op slinkse wijze bedrijfseigen gegevens en informatie in handen te krijgen, en we maken ernstig bezwaar tegen het feit dat de heer Patel een verklaring aflegt, laat staan dat hij gaat getuigen in deze zaak.’

‘Heel goed, u mag gaan zitten,’ zei Ruhlin. ‘Meneer Haller, ik zie dat u geen reactie op dit verzoek hebt ingediend. Haalt u de heer Patel van uw getuigenlijst?’

Ik liep weer naar de lessenaar.

‘Integendeel, edelachtbare,’ zei ik. ‘Rikki Patel is de voornaamste getuige voor de eiser. Hij was in het lab toen deze onderneming een AI-metgezel het licht deed zien die ze Clair hebben genoemd en los hebben gelaten op nietsvermoedende –’

‘Zo kan het wel weer met de soundbites, meneer Haller,’ blafte Ruhlin. ‘Ik heb u gewaarschuwd. U richt zich tot mij, niet tot de tribune.’

‘Jawel, edelachtbare.’

‘Goed, waarom zou de rechtbank de geheimhoudingsovereenkomst niet eerbiedigen die uw beoogde getuige heeft ondertekend?’

‘Edelachtbare, in wezen is dit een productaansprakelijkheidszaak en het is in strijd met het algemeen belang om een oud-werknemer te belletten te getuigen over roekeloos gedrag van Tidalwaiv met betrekking tot de veiligheid van hun product. De Californische gerechtelijke instanties weigeren stelselmatig geheimhoudingsovereenkomsten te handhaven, omdat die strijdig zijn met fundamenteel openbaar beleid. Mijn cliënt en het publiek zijn geen partij bij de geheimhoudingsovereenkomst en zij hebben een belang om de feiten en omstandigheden te kennen waaronder een AI-metgezel een puber ertoe kon aanzetten zijn ex-vriendinnetje te vermoorden. Rikki Patel is geen getuige die handelsgeheimen of gevoelige informatie gaat prijsgeven; hij zal getuigen dat Tidalwaiv er niet in is geslaagd om –’

‘Voor zover ik weet, meneer Haller, zitten we hier nog altijd bij de federale rechtbank. Niet bij het Californische gerecht.’

‘Hoe dan ook, mevrouw de rechter, de rechtbank dient ook te weten dat de geheimhoudingsovereenkomst onder dwang is getekend. De heer Patel was bang dat het gevolgen zou hebben voor hem en zijn familie als hij bij zijn vertrek bij Tidalwaiv niet zou tekenen.’

Marcus Mason ging staan om bezwaar te maken. Hij hief zijn handen, in een gebaar van waar-komt-deze-idiote-bewering-nu-weer-vandaan?

‘Eén moment, meneer Mason,’ zei de rechter. ‘Dat is een vrij stevige bewering, meneer Haller. En laat me u opnieuw waarschuwen dat lichtzinnige uitspraken ten behoeve van de media en de jury door deze rechtbank niet worden getolereerd.’

‘Edelachtbare,’ zei ik, ‘de heer Patel is bereid in de kamer van de rechter of in een openbare zitting een verklaring af te leggen omtrent de angst en de druk die hem hebben bewogen tot het ondertekenen van een geheimhoudingsovereenkomst in bewoordingen die in essentie een bedreiging inhouden. Dat document zou niet bindend voor hem moeten zijn, en ik kan de rechtbank verzekeren dat het niet de bedoeling is dat hij als getuige de bedrijfseigen informatie gaat onthullen waar de onderneming zich zo druk over maakt. Hij zal verklaren over de bezwaren die hij al vanaf het begin over het Clair-project heeft geuit. Bezwaren die werden weggewuifd en die het bedrijf kennelijk voor het publiek verborgen wil houden.’

‘Edelachtbare?’ probeerde Mason, mocht de rechter vergeten zijn dat hij voor haar stond.

‘Ga uw gang, meneer Mason,’ zei Ruhlin.

Ik liep terug naar mijn tafel en Marcus Mason nam zijn plaats in achter de lessenaar. Hij was de gladgeschoren tweelingbroer, die geen gedessineerd gilet maar een strikje droeg bij zijn Armani-pak.

‘Edelachtbare, dit zijn overvalacties,’ zei hij. ‘Niets meer en niets minder. Toen hij nog criminelen verdedigde, stond de heer Haller al bekend als een advocaat die heel goed de media wist te bespelen. En dat is hij nu ook aan het doen. Het is logisch dat hij niet elektronisch op het

verzoek heeft gereageerd. Waarom zou hij, wanneer hij de voltallige pers kan uitnodigen in de federale rechtbank van de Verenigde Staten om zijn overtrokken beweringen en idiote leugens aan te horen? De bewoordingen van de geheimhoudingsovereenkomst bevatten geen enkele bedreiging, niet meer dan in welke andere geheimhoudingsovereenkomst ook. Patel is niet bedreigd en er is voor hem geen enkele juridische grond om onder die overeenkomst uit te komen en in deze zaak te komen getuigen.’

Ik moest een glimlach onderdrukken. Marcus Mason was goed. Hij was duidelijk de slimste van de twee en degene die ik in de gaten moest houden. Achter dat vriendelijke strikje ging een killer schuil. Maar dat gaf niet, want in de rechtszaal was ik ook een killer. De glimlach die ik onderdrukte kwam opzetten toen hij in negatieve zin verwees naar mijn dagen als strafpleiter. Ik had inderdaad naam gemaakt in het strafrecht. Van reclameborden tot bushokjes, en van de strafrechtbank tot de plaatselijke gevangnissen, stond ik bekend als de Lincoln Lawyer. In bezit van zaak, bereid om te reizen. Ik beloofde gereede twijfel voor een redelijke prijs. Het was rauswerk. De Orde van de staat Californië verwachtte dat ik elk moment over een ethische kwestie zou struikelen. De politie kon niet wachten tot ik strafrechtelijk de fout in zou gaan. Kortom, iedereen zat te wachten op mijn ondergang. Dat was de reputatie die me in deze stad achtervolgde. Maar ik had er genoeg van gekregen en dat leven achter me gelaten. En in de twee jaren sinds ik was vertrokken uit de overvolle, gore strafrechtszalen was er een ander type vuil en gevaarlijk werk op mijn pad gekomen onder de hoge plafonds van de zogenaamd deftige zalen van de civielrechtelijke praktijk. Ik was hier als een vis in het water en de gebroeders Mason hadden geen idee wat ze te wachten stond.

De rechter sloot de hoorzitting af met de mededeling dat ze de pleidooien en schriftelijke stukken in beraad zou nemen en de komende maandag in beide zaken uitspraak zou doen.

‘Hierbij is de zitting geschorst,’ zei ze.

De rechter stond op en liep naar haar vertrekken. De gebroeders Mason begonnen hun documenten en wetboeken in te pakken, terwijl de vertegenwoordigers van de media een voor een de eerste rij verlieten. Ik liep terug naar mijn tafel en ging naast mijn cliënt zitten. Brenda Randolph was een kleine vrouw met een gekwelde blik, die nooit meer geluk zou kennen. Ze werkte als lenzenlijper bij een optometrisch laboratorium in de Valley. Ze gebruikte al haar vakantiedagen en verlofuren om elke hoorzitting bij te wonen die te maken had met haar dochters zaak, zoals zij het noemde.

‘Gaat het, Brenda?’ fluisterde ik.

‘Ja,’ zei ze. ‘Ik bedoel: nee. Eigenlijk gaat het nooit. Elke keer als haar naam valt of als iemand het heeft over wat er gebeurd is, dan knapt er iets bij me. Ik kan er niks aan doen. Sorry.’

‘Daar hoeft je geen sorry voor te zeggen. Wees gewoon jezelf.’

‘Denk je dat de rechter ons gelijk geeft?’

‘Als ze verstandig is wel.’

De broertjes Mason verlieten hun plek en liepen door het hekje. In het voorbijgaan zeiden ze niets tegen me.

‘Jullie ook nog een goed weekend,’ riep ik ze na.

Ik kreeg geen reactie.

2

In de hal voor de rechtszaal stond een man op me te wachten. Ik had hem tijdens de zitting al gezien, hij zat in zijn eentje op de achterste rij van de publieke tribune. Als hij een journalist was, kwam hij me niet bekend voor. De meeste rechtbankverslaggevers in de stad kon ik wel plaatsen – als ik ze niet van naam kende of ze ooit gesproken had, dan kende ik ze op zijn minst van gezicht. Maar deze zaak had een behoorlijke dosis nationale aandacht gegenereerd en ik had voor het eerst enkele leden van de landelijke pers gehoord en gezien. De man had een rugzak aan zijn schouder hangen en droeg een tweedjasje maar geen das. Daaruit maakte ik op dat hij waarschijnlijk geen advocaat was – althans geen advocaat die iets in dit gebouw te zoeken had. Hij bleef wat achteraf staan terwijl ik afscheid nam van mijn cliënt en haar toefluisterde dat ik contact op zou nemen zodra ik over de besproken verzoeken een uitspraak van de rechter had. Meteen toen we uit elkaar gingen, kwam de onbekende naar me toe. Hij leek begin vijftig en had een dikke bos peper-en-zoutkleurig haar. Hij zag eruit als een ouwe surfer. Ik kende het type.

‘Meneer Haller, kan ik u op een kop koffie trakteren?’ vroeg hij.

‘Ik heb geen behoefte aan koffie,’ zei ik. ‘Ik sta nog te stuiten van die zitting. Ken ik u? Bent u journalist?’

‘Eh... ja, schrijver. Ik wilde u spreken over iets waar we allebei wat aan kunnen hebben.’

‘Wat voor schrijver precies?’

‘Ik schrijf boeken over technologie. En hoe die tegen ons kan worden gebruikt. Ik heb ook een column op Substack. Over hetzelfde onderwerp.’

Ik stond hem een tijdje aan te kijken.

‘En u wilt over deze zaak schrijven?’

‘Inderdaad.’

‘En wat levert dat mij op?’

‘Als u een paar minuutjes hebt, doe ik dat graag voor u uit de doeken.’

‘Waar? Ik heb een afspraak aan de overkant over...’ Ik keek op mijn horloge. ‘Twintig minuten.’

Dat loog ik. Ik wilde alleen een tijdlimiet aan dit gesprek hangen, voor het geval het me niet beviel. Ik had dan wel geen afspraak, maar was wel van plan om aan de overkant naar het parket te gaan. Ik dacht dat ik me wel naar binnen zou kunnen kletsen.

‘Aan tien minuten heb ik genoeg,’ zei de schrijver.

‘Wilt u koffie?’ vroeg ik.

‘Niet als u daar geen behoefte aan hebt.’

‘Mooi, dan kunnen we wel even naar een van de advocatenkamers verderop in de gang gaan. Dat is het snelste en het rustigste.’

‘Zeg maar waar ik heen moet.’

Ik maakte aanstalten om hem voor te gaan, maar bedacht me en bleef staan.

‘Hoe is uw naam?’ vroeg ik.

‘Jack McEvoy,’ zei hij. ‘Aangenaam.’

Hij stak zijn hand uit. Hij had een krachtige handdruk en keek me zonder schroom recht in de ogen. Op dat moment had ik de indruk dat dit weleens het begin van iets moois kon zijn.

3

De advocatenkamers in het federale gerechtsgebouw waren piepklein, en ingericht met niet meer dan een tafeltje en vier stoelen. Ze waren bedoeld als ruimte waar advocaten met hun cliënten en getuigen konden overleggen voordat ze de rechtszaal in gingen. Ik vond een lege kamer en schoof het bordje van VRIJ naar BEZET. Ik opende de deur en gebaarde McEvoy voor te gaan. We gingen tegenover elkaar aan tafel zitten. Ik pakte een notitieboekje uit mijn tas en vroeg hem om te beginnen zijn achternaam te spellen, wat hij deed.

‘Die komt me bekend voor,’ zei ik. ‘Moet ik uw werk kennen?’

‘Ik heb in de afgelopen twintig jaar of zo drie non-fictieboeken geschreven,’ zei McEvoy. ‘Ze hebben op de bestsellerlijsten gestaan. Eventjes. Maar ze houden allemaal verband met L.A.’

‘Wat zijn de titels?’

‘*De dichter* was mijn eerste. Die ging over het internet.’

Hij wachtte even voor het geval ik zou uitroepen dat ik dat boek geweldig vond. Ik zei niets.

‘Eh... toen zijn er heel wat jaartjes voorbijgegaan en daarna kwam ik met *De vogelverschrikker*,’ vervolgde hij. ‘Dat was een boek over dataminering. En mijn laatste, *Waarschuwing vooraf*, kwam een paar jaar geleden uit en ging over de niet-gereguleerde DNA-industrie.’

Ik knikte.

‘*Waarschuwing vooraf*. Ja, dat kan ik me herinneren,’ zei ik. ‘Dat was dat boek over die moordenaar die aan de hand van DNA zijn

slachtoffers uitkoos. Ik ken een paar van de advocaten die erin genoemd werden.'

'Al mijn boeken gaan over technologische ontwikkelingen,' zei McEvoy. 'Ontwikkelingen waar misbruik van gemaakt wordt door criminelen en andere gewetenloze types.'

'En was het niet ook een tijdschrift of zoiets? *Waarschuwing vooraf*, bedoel ik.'

'Het was gebaseerd op een nieuwssite gericht op consumentenbescherming, maar de eigenaar-hoofdredacteur is met pensioen gegaan en heeft die website opgeheven. Ik heb de rechten op de naam gekocht. Nu is het een Substack die ik schrijf.'

'Een Substack, natuurlijk. En die heet "Waarschuwing vooraf"?'

'Klopt. Hij gaat over de uitwassen van de technologie. Die Substack, bedoel ik.'

Ik knikte en zat hem even te bekijken. Ik was meer dan geïnteresseerd, al wilde ik dat nog niet laten merken.

'Ik begin een idee te krijgen waarom u bij deze zaak betrokken wilt zijn,' zei ik.

'Dat dacht ik wel,' zei hij.

'En hoe ziet u deze zaak? Als een Substack of een boek?'

'Wellicht beide,' antwoordde hij zonder aarzelen. 'En een podcast. En een film. Op het gebied van generatieve kunstmatige intelligentie heeft uw zaak alles in zich wat ik heb onderzocht en beschreven. Er worden elke week wel nieuwe processen aangespannen tegen AI-systemen, maar het ziet ernaar uit dat deze zaak ook daadwerkelijk voor de rechter gaat komen. Hierin komt alles samen. Het goede én het slechte van deze revolutionaire technologie. Als je het mij vraagt een inkoppertje.'

'Oké, voor u een inkoppertje. Maar wat levert het mijn cliënt op?'

'Mijn research. Mijn expertise. Ik heb connecties waar u volgens mij wel wat aan kunt hebben. Breng me op de hoogte van uw zaak en laat

me voor u werken. Ik zal er geen woord over schrijven voordat er een uitspraak is.’

Ik probeerde sceptisch te blijven kijken, maar wat McEvoy niet wist, was dat ik ondergesneeuwd raakte. Ik was bedolven onder de stukken en het ontbrak me aan de middelen en expertise om er grip op te krijgen. Het kwam erop neer dat het me aan tijd en kennis ontbrak. Veel van de technische details gingen me boven mijn pet. Daardoor vreesde ik dat ik onvoldoende ingelicht en onvoorbereid het proces in zou gaan.

Ik had wel een researcher, en hij was enorm goed in het vinden van getuigen en het doen van opsporingswerk, maar hij was geen ster in het zich door terabytes aan programmacode en Silicon Valley-memo’s heen worstelen. Het begon langzaam tot me door te dringen dat deze zaak me boven het hoofd groeide. In de rechtszaal was ik dan wel een killer, maar ik kon best wat wapens gebruiken. McEvoy wierp me een reddingsboei toe. Ik probeerde het niet te laten merken, maar ik wist dat McEvoy meteen zou begrijpen hoezeer ik in het nauw zat als ik hem een kwartiertje in het pakhuis liet rondkijken.

‘Voor me werken... wat verstaat u daaronder?’ vroeg ik. ‘Ik heb deze zaak aangenomen op resultaatafhankelijke basis. No cure, no pay, zogezegd. Als ik niet win, verdien ik niets. Op dit moment is er geen geld voor een researcher.’

‘Ik hoef niet te worden betaald,’ zei McEvoy. ‘Ik wil gewoon van binnenuit weten wat er speelt. Als *fly on the wall*, zeg maar. Ik help u en u helpt mij.’

‘Ik moet dit aan mijn cliënt voorleggen.’

‘Natuurlijk.’

‘Hoe kan ik u bereiken?’

McEvoy had zijn visitekaartje al klaar. Het logo van zijn Substack onderstreepte waar het om draaide. De tweede A en de I in WAARSCHUWING waren in rood reliëf aangebracht.